

Vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien toimittamiseen liittyvät valmistelut ja toimenpiteet

Keskusvaalilautakunta 12.02.2025 § 4
204/00.00.00/2024

Valmistelija Hallintopäällikkö Kirsi Sainio-Lehtimäki, puh. 044 7373 373

Oikeusministeriö on antanut vaalilain (714/1998) 10 §:n nojalla asianomaisille vaaliviranomaisille vaaliohjeet 13.4.2025 toimitettavia alue- ja kuntavaaleja varten. Vaaliohje numero 1 koskee kunnan keskusvaalilautakunnan tehtäviä ja sen liitteenä on mm. alue- ja kuntavaalien toimittamisessa noudatettavat määräajat. Oikeusministeriön vaaliohjeet numero 1 jaetaan kokouksessa keskusvaalilautakunnan jäsenille.

Keskusvaalilautakunnalla on alue- ja kuntavaaleissa seuraavat valmistavat tehtävät molemmissa vaaleissa:

- Äänestysjärjestelyistä tiedottaminen
- Valmistavat tehtävät
- Kunnan muiden vaaliviranomaisten kouluttaminen
- Vaalimateriaalin käsittely
- Vaalitietojärjestelmän käyttöönotto
- Vaalipäivän äänestyksen valmistelut
- Yleisen ennakkoäänestyksen valmistelut
- Laitosäänestyksen valmistelut
- Kotiäänestyksen valmistelut
- Vaaliluetteloihin liittyvät tehtävät
- Ennakkoäänestysasiakirjojen ja kirjeäänestysasiakirjojen käsittely ja tarkastus
- Ääntenlaskentaan liittyvät tehtävät
- Vaalien jälkitoimenpiteet
- Tarvittaessa: vaalitarkkailijoiden valtuuttaminen.

Lisäksi keskusvaalilautakunnalla on kuntavaaleissa seuraavat tehtävät:

- Kuntavaalien ehdokasasettelutehtävät
- Kuntavaalien tuloksen vahvistamiseen liittyvät tehtävät.

Ulvilan kaupungissa keskusvaalilautakunnalla on käytössään keskusvaalilautakunnalle määrättyjen tehtävien suorittamiseen keskusvaalilautakunnan sihteerin lisäksi palvelusihteerin ja asianhallinnan suunnittelijan, joiden tehtäviin vaalityöt sisältyvät. Lisäksi keskusvaalilautakunnan sihteerin palkkaa äänten laskentaan liittyviin tehtäviin tarvittavan määrän avustavaa henkilöstöä.

Kunnan muiden vaaliviranomaisten kouluttaminen

Keskusvaalilautakunnan on huolehdittava siitä, että vaalilautakuntien jäsenet ja varajäsenet, vaalitoimikunnan jäsenet ja varajäsenet sekä kunnan yleisen ennakkoäänestyspaikan ja kotiäänestyksen

vaalitoimitsijat ovat tietoisia tehtävistään ja vastuistaan. Koulutuksissa käytetään oikeusministeriön julkaisemia oppaita ja videomateriaalia. Oikeusministeriö järjestää vaaliviranomaisille tietoverkon kautta vaaliklinikoita oman aikataulunsa mukaisesti.

Oikeusministeriön Teams-vaaliklinikoita järjestetään seuraavasti:

- tiistai 4.2.2025 klo 9.30–11
- keskiviikko 19.2.2025 klo 9.30–11
- maanantai 24.3.2025 klo 13–14.30

Vaalimateriaalin käsittely/toimittaminen

Vaali asiakirjat ja -materiaali, kirjoitusvälineet ja kalusteet. Keskusvaalilautakunnan on huolehdittava, että vaalilautakunnilla, vaalitoimikunnalla ja yleisten ennakoäänestyspaikkojen ja kotiaäänestyksen vaalitoimitsijoilla on käytössään kaikki tarvittavat vaali asiakirjat, vaalileimasimet, äänestyskopit, vaaliurnat sekä muut vaalitarvikkeet ja kalusteet.

Vaalitietojärjestelmän käyttöönotto

Oikeusministeriö on lähettänyt keskusvaalilautakunnalle vaalitietojärjestelmän käyttämiseksi tarvittavat VAT-ohjeet. Keskusvaalilautakunta käyttää vaalitietojärjestelmän pohjatietojärjestelmää. Ennakoäänestyksessä käytetään äänioikeusrekisteriä, johon ennakoäänestykset kirjataan. Keskusvaalilautakunta käyttää vaalitietojärjestelmän tuloslaskentajärjestelmää äänestysten tulosten käsittelyyn.

Vaalipäivän 13.4.2025 äänestyksen valmistelut

Keskusvaalilautakunnan on huolehdittava siitä, että vaalipäivän äänestystä varten kullakin äänestysalueella on kunnan tähän tarkoitukseen käytettäväksi antama asianmukainen ja esteetön ja terveysturvallinen äänestystila (äänestyspaikka) sekä tarvittava kalusto. Vaalimateriaali jaetaan vaalilautakunnille sovittavan aikataulun ja toimintaperiaatteiden mukaisesti. Vaalipäivän asiakirjojen toimittaminen keskusvaalilautakunnalle ohjeistetaan vaalilautakunnille 9.4.2025 kello 17.00 pidettävässä koulutuksessa ja yhteydenpidossa vaalilautakuntiin. Lisäksi järjestetään vaalilautakuntien puheenjohtajien ja varapuheenjohtajien kokoontuminen ti 1.4.2025 klo 17.00.

Yleisen ennakoäänestyksen valmistelut

Keskusvaalilautakunnan on huolehdittava siitä, että kunnanhallituksen päätöksellä yleiseksi ennakoäänestyspaikaksi määrättyssä paikassa on ennakoäänestystä varten asianmukainen ja esteetön ennakoäänestystila ja tarvittava kalusto. Yleiset ennakoäänestyspaikat Ulvilassa ovat pääkirjasto ja Kullaan kirjasto, joissa mahdollistetaan terveysturvallinen äänestäminen. Ennakoäänestyksen kenraaliharjoitus on 18.3.2025 ja laskennan kenraaliharjoitus 20.3.2025. Vaalitietojärjestelmän tuotantokäyttö aloitetaan maanantaina 13.1.2025, jolloin pohjatietojärjestelmä

avautuu kuntien käyttöön. Vaalitoimitsijoiden rekrytointi ja määrääminen käsitellään erillisenä asiana.

Laitosäänestyksen valmistelut

Ennakoäänestyksen järjestämisestä laitoksissa huolehtii kunnanhallituksen hyvissä ajoin ennen vaaleja asettama vaalitoimikunta. Keskusvaalilautakunnan on huolehdittava, että vaalitoimikunnalla on käytössään kaikki sen tarvitsemat asiakirjat, välineet ja kalusteet sekä muut materiaalit. Keskusvaalilautakunnan on koulutettava vaalitoimikunnan jäsenet tehtäviinsä sekä neuvottava ja opastettava heitä ongelmatilanteissa. Koulutus on sovittu pidettävän 27.3.2025 kello 17.00.

Kotiäänestyksen valmistelut

Keskusvaalilautakunnan tulee hyvissä ajoin ennen ennakoäänestysjakson alkamista lähettää kotiäänestyslomake niille äänioikeutetuille, jotka edellisissä vaaleissa ovat äänestäneet kotiäänestyksessä. Henkilön, joka haluaa äänestää ennakolta kotonaan, on ilmoitettava siitä kotikuntansa keskusvaalilautakunnalle viimeistään tiistaina 1.4.2025 ennen kello 16.00.

Keskusvaalilautakunnan on huolehdittava, että kotiäänestyksen vaalitoimitsijoilla on käytössään kaikki tarvittavat asiakirjat ja tarvikkeet sekä muut materiaalit. Keskusvaalilautakunnan on koulutettava kotiäänestyksen vaalitoimitsijat tehtäviinsä sekä neuvottava ja opastettava heitä ongelmatilanteissa. Kotiäänestyksen vaalitoimitsijoiden rekrytointi ja määrääminen käsitellään erillisenä asiana. Koulutus on sovittu pidettävän 27.3.2025 kello 10.00 ja 28.3.2025 kello 10.00.

Vaaliasiakirjojen käsittely, säilyttäminen ja arkistointi

Valtiollisten ja kunnallisten vaalien ja kansanäänestysten asiakirjojen säilytysajat on vahvistettu Valtionarkiston (nyttemmin Kansallisarkisto) päätöksellä 13.5.1994 (n:o VA S 41/94) ja oikeusministeriön määräyksellä 10.10.1994 (n:o 989/610/94 OM). Lisäksi Kansallisarkisto on antanut seulontapäätöksen KA/20686/07.01.01.03.01/ 2020. Keskusvaalilautakunta vastaa vaaliasiakirjojen säilyttämisestä ja hävittämisestä säilytysaikamääräysten ja suositusten mukaisesti.

Henkilötietojen suoja

Vaaliasiakirjat sisältävät henkilötietoja ja kunta toimii tällöin henkilötietojen rekisterinpitäjänä. Henkilötietoja sisältäviä asiakirjoja käsitellään suunnitelmallisesti ja huolellisesti yleisen tietosuojasetuksen (EU) 2016/679 mukaisesti.

Päätösehdotus

Keskusvaalilautakunta päättää merkitä vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien toimittamiseen liittyvät valmistelut tiedoksi.

Päätös

Keskusvaalilautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.